

Innst. 281 S

(2009–2010)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Dokument 8:91 S (2009–2010)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Siri A. Meling, Line Henriette Hjemdal og Borghild Tenden om småkraftverk i overgangsordningen for grønne sertifikater

Til Stortinget

Sammendrag

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

«Stortinget ber regjeringen sikre at alle anlegg med byggestart fra og med 1. januar 2004, og som kvalifiserer for grønne sertifikater fra 2012, inkluderes i overgangsordningen.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Per Rune Henriksen, Marianne Marthinsen, Torstein Rudihagen, Tor-Arne Strøm og Eirin Kristin Sund, fra Fremskrittspartiet, Oskar Jarle Grimstad, Henning Skumsvoll og Ketil Solvik-Olsen, fra Høyre, Nikolai Astrup, Bjørn Lødemel og Siri A. Meling, fra Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, fra Senterpartiet, lederen Erling Sande, og fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Hjemdal, mener det i lys av klimautfordringene er viktig med en målrettet og god satsing når det gjelder etablering av nye småkraftverk. Bygging av småkraftverk er ett godt energibidrag der det ligger til rette for det.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er tilfreds med at regjeringen nå har inngått en skriftlig intensjonsavtale, der man tar sikte på å etablere ett felles norsk/svensk marked for grønne el-sertifikat fra 1. januar 2012.

Flertallet har også merket seg at det er første gang to land har blitt enige om prinsippene for et felles sertifikatmarked.

Flertallet vil understreke at det sertifikatmarkedet som man nå tar sikte på å opprette, er resultat av nye runder og nye samtaler.

Flertallet støtter grensedragningene som er gjort i overgangsordningene etter en helhetsvurdering.

Flertallet viser for øvrig til brev fra statsråden av 28. april d.å., som er vedlagt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at da Stortinget diskuterte ordningen med grønne sertifikater i 2004, uttalte en enstemmig energi- og miljøkomité følgende i Innst. S. nr. 181 (2003–2004):

«Komiteen mener det er avgjørende viktig at investeringer i ny fornybar energi ikke stopper opp i påvente av et slikt marked, og komiteen legger til grunn at alle som investerer i prosjekter fra og med 1. januar 2004, og som ellers vil bli tilkjent grønt sertifikat, får det. Komiteen viser i denne sammenheng til pressemelding fra olje- og energiminister Einar Steensnæs der han uttaler:

'Jeg vil understreke at de som bygger ut kraftproduksjon nå ikke skal tape på det ved en innføring av et marked for grønne sertifikater. Sertifikatberettigede anlegg for elektrisitetsproduksjon med byggestart etter 1. januar 2004 vil ha mulighet til å delta i et system for grønne sertifikater, selv om et slikt system måtte bli etablert etter dette tidspunktet.'

Komiteen støtter dette.»

Disse medlemmer vil understreke at en samlet komité viste til at alle som investerer i teknologier som vil motta grønne sertifikater, skal få være med i en overgangsordning. Det antydes ingen begrensninger.

Disse medlemmer viser også til e-post, datert 3. mars 2008, fra daværende statssekretær Guri Størvold i Olje- og energidepartementet til senterpartimedlem Egil Berge vedrørende småkraft og grønne sertifikater:

«Gode partikollega. Du kan ta det helt med ro. Det som er sagt fra tidligere statsråder og i stortingsmelding nr 11 om at anlegg satt i drift etter 1.1.2004 skal kunne komme inn i ordningen med grønne sertifikat hvis de ellers tilfredsstiller kravene, står fast. Det er vårt krystallklare standpunkt når vi går inn i forhandlinger med Sverige om et felles marked for grønne sertifikat. Det er heller ingen signaler fra svensk hold så langt om at det skal by på problemer. Dette har jeg også formidlet til Småkraftforeningen i dag, 3. mars.

Vi har stor tro på at vi skal kunne bli enig med svenskene om et felles marked for grønne sertifikat. Vi er opptatt av forutsigbare og gode rammevilkår for utbygging av fornybar energi. Hvis vi skal nå våre klimamål må vi ha en sterk satsing på fornybar energi framover. Småkraft er en helt sentral del av denne satsingen. Småkraft er også en viktig del av vår strategi for å bygge opp en ny, framtidsetta energibransje i distrikts-Norge.

Håper dette var oppklarende. Og at du nå kan kjenne deg trygg på at partiet ditt fortsatt er til å stole på.»

Disse medlemmer vil peke på at disse prinsipper og politiske løfter likevel ikke ble fulgt opp da regjeringen høsten 2009 presenterte sitt forslag til overgangsordning i forbindelse med et norsk-svensk grønt sertifikatmarked fra 2012. Til tross for at kraftverk over 1 MW vil være sertifikatberettiget i et grønt sertifikatmarked med Sverige fra 2012, er det i regjeringens ordning lagt opp til at kun de kraftverk med byggestart etter 7. september 2009 blir med i et grønt sertifikatmarked – med fradrag for tiden de har vært i drift. For de som er bygget mellom 1. januar 2004 og 7. september 2009 er det bare mini- og mikrokraftverk (altså mindre enn 1 MW) som blir med – med fradrag for den tiden de har vært i drift.

Disse medlemmer viser til brev fra olje og energiministeren, datert 28. april 2010, der dette blir bekreftet. Aktørene i småkraftbransjen har med dette brevet grunn til å føle seg lurt av regjeringen. For

kraftverk bygget mellom 1. januar 2004 og 7. september 2009 er dette en ordning som er betydelig dårligere enn det bransjen hadde håpet på. Det samme gjelder kraftverk som er under bygging eller er satt i drift nå i høst etter at Soria Moria 2 ble lagt frem, og som småkrafteierne helt til det siste trodde ville bli med i det grønne sertifikatmarkedet.

Disse medlemmer mener at staten må være pålitelig og villig til å bære deler av den økonomiske risikoen når en bestemt utvikling er ønsket. Denne saken, på samme måte som biodieselsaken, bidrar til å redusere tilliten mellom myndigheter og investorer innen grønn teknologi. Denne tilliten har ligget til grunn når mange enkeltpersoner og bedrifter har investert i småkraftverk etter 2004. Man har stolt på at Stortingets enstemmige holdning ville bli fulgt. I stedet ser vi at staten løper fra sitt ansvar.

Disse medlemmer viser til at en rekke enkeltpersoner og bedrifter har gjort store investeringer og tatt betydelig økonomisk risiko for å bygge ut fornybar energi. De har gjort det et samlet storting har bedt dem om. De som satset og tok mest risiko, ble straffet. Regjeringens overgangsordning premierer ikke foregangsmenn, entreprenørskap eller utvikling. Den premierer tilbakeholdenhet og dem som sitter på gjerdet. Det mener disse medlemmer at er uheldig

Disse medlemmer vil peke på at av de 185 småkraftverkene som er blitt bygget etter 2004, er det med regjeringens opplegg bare 35 som får være med i et grønt sertifikatmarked. For dem som har investert i småkraftverk i tro på at de ville få være med i støtteordningen, er dette alvorlig. Dette er grunneiere i distriktene som har gjort store investeringer og tatt opp store lån i tro på at politikerne ville stå ved sine løfter. De risikerer nå å gå konkurs og måtte gå fra gård og grunn.

Disse medlemmer tar opp forslaget i Dokument 8:91 S (2009–2010).

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti:

Stortinget ber regjeringen sikre at alle anlegg med byggestart fra og med 1. januar 2004, og som kvalifiserer for grønne sertifikater fra 2012, inkluderes i overgangsordningen.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råar Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument 8:91 S (2009–2010) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Siri A. Meling, Line Henriette Hjemdal og Borghild Tenden om småkraftverk i overgangsordningen for grønne sertifikater – bifalles ikke.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 27. mai 2010

Erling Sande

leder

Per Rune Henriksen

ordfører

Vedlegg**Brev fra Olje- og energidepartementet v/statsråden til energi- og miljøkomiteen,
datert 28. april 2010****Svar på representantforslag 91 S (2009–2010) om småkraftverk i overgangs-ordningen for grønne sertifikater**

Det vises til brev av 23. mars 2010 fra Stortingets energi- og miljøkomité vedrørende Representantforslag 91 S (2009–2010) fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Siri A. Meling, Line Henriette Hjemdal og Borghild Tenden om småkraftverk i overgangsordningen for grønne sertifikater.

I Repr. forslag 91 S (2009–2010) hevder forslagsstillerne blant annet at aktørene i småkraftbransjen føler seg lurt av Regjeringen og det henvises til overgangsordningen fra 2004. I forbindelse med de første drøftingene om et felles elsertifikatmarked med Sverige i 2003, lovet daværende olje- og energiminister en overgangsordning der sertifikatberettigede anlegg, som hadde byggestart etter 1.1.2004, skulle få delta i elsertifikatmarkedet når det kom på plass. Det ble ikke lagt fram for Stortinget en presise-

ring av hvilke anlegg som skulle være sertifikatberettiget.

Jeg viser forøvrig til mine svar på spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen av 25.3.2010 og Line Henriette Hjemdal av 9.12.2009.

Regjeringens opplegg for overgangsordningen er basert på en helhetsvurdering. For meg har det vært viktig å skjære gjennom vanskelige grensedragninger og avklare hvordan ordningen blir framover. Overgangsordningen innebærer at alle kraftverk med byggestart etter 7.9.2009, og vannkraftverk med byggestart etter 1.1.2004 og installert effekt inntil 1 MW (mikro- og minikraftverk), gis en rett til å delta i det felles elsertifikatmarkedet når det starter opp.

Overgangsordningen ble endelig konkludert høsten 2009 og presentert på en pressekonferanse 26.11.2009.